

ထက်မြက်

သူတို့သိသော

အိုစမာဘင်လားဇင်

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ စာ

ယခု ‘သူတို့သိသော အိုစမာဘင်လာဒင်’ စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ဖို့ပေးသူမှာ စီbook House စာအုပ်တိုက်မှ ဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်ကိုရေးသူမှာ CNN ရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက် ဝီတာဘာဂျင်ဖြစ်ပြီး စာအုပ်အမည်က The Osama Bin Laden I know ဖြစ်သည်။ ဝီတာဘာဂျင်သည် အိုစမာ၏ ငယ်ဆရာ၊ ငယ်သူချင်းနှင့် ညီအစ်ကိုမောင်နှမများ ကို တွေ့ဆုံခဲ့သည့်အပြင် အိုစမာ၏ မိခင်နှင့်လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုမေးမြန်းချက်များ ကို ပြန်လည်ရေးသားပြီး ယခုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်သည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး အယ်ကေးဒါး အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကြီး၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ကာ အမေရိကန်အစိုးရက အသေရရ၊ အရှင်ရရ ဆုငွေဒေါ်လာ ၂၈ သန်း ထုတ်ထားသူ ဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ရွံ့ရှာစက်ဆုပ်သူတိုင်းက အိုစမာဘင်လာဒင်ကို မကြိုက်ကြပါ။ ကျွန်တော်လည်း အိုစမာကို မနှစ်မြို့ပါ။ မထောက်ခံပါ။ အကြမ်းဖက်ဝါဒသည် လူသားအားလုံးကို ခြိမ်းခြောက်နေသည်ဟုလည်း ယုံကြည်ပါသည်။ သို့သော် အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဘာကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာရသလဲ၊ မိမိကိုယ်ကို အသေခံပြီး အကြမ်းဖက်သည်မှာ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့်လဲဆိုသည်ကို စူးစမ်းကြည့်ဖို့လိုပါသည်။ ထိုအချက်ကို သဘောပေါက်မှသာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ဖြေရှင်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ယခုစာအုပ်တွင် အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ ၊ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များ အကြောင်းကို အသေးစိတ်လေ့လာ မေးမြန်းထားသည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်အကြောင်း အပြည့်စုံဆုံး စာအုပ်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စာအုပ်မျိုး ကို ယခုမှ ဖတ်ဖူးပါသည်။ တစ်ဖက်သတ်မကျဘဲ စာရေးသူက ဓမ္မဓိဌာန်ကျကျ ရေးသားထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။ ယခုစာအုပ်ဖြစ်မြောက်စေသည့် The Bookhouse၊ ဆရာသိမ်းတင်သားနှင့် ကျွန်တော့်မြေး၊ မအိအိမျိုး ပိုင်တို့အား

အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။

စာရေးသူ၏ အမှာ စာ

အိုစမာဘင်လာဒင်ဟု ပထမဆုံးအကြိမ် လူသိရှင်ကြား မှတ်ပုံတင်လိုက်သည်မှာ

၁၉၉၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်အစိုးရကို ကြီးကြီးမားမား

ခြိမ်းခြောက်လိုက်သော လုပ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ဇေဘီ မှတ်တမ်းထဲတွင်

ဘင်လာဒင်အုပ်စုကို အထူးပြုပြီး မင်နီတားလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းကို

အထူးပြု၍ ဇေဘီ စာရင်းထဲတွင် ပထမဦးဆုံး မှတ်တမ်းတင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့

အမေရိကန်အစိုးရကို စိန်ခေါ်ပြီး ၁ နှစ်အကြာတွင် ရုပ်မြင်သံကြားမေးမြန်းခန်းတစ်ခုကို

ဘင်လာဒင်က ဖြေကြားခဲ့သည်။ CNN ရုပ်မြင်သံကြားမှ သူက အမေရိကန်အစိုးရကို

စစ်ကြေညာကြောင်း ကြေညာလိုက်လေသည်။ လူထုက အာရုံစိုက်လာပြီး အမေရိကန်၏

ရန်သူအများ အပြားရှိသည့်အနက် ယခုလိုတစ်ဦးတည်းက စစ်ကြေညာသည်မှာ

ရှားပါးလှပေသည်။ ၁၉၃၇ တုန်းကလည်း ယခုလို ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ ဂျာနစ်စစ်ဌာနချုပ်မှ

ထပ်ပြန်တလဲလဲ အမေရိကန်အား အသံလွှင့်တိုက်ခိုက်ခြင်းမျိုး ရှိခဲ့ပါသည်။

အမေရိကန်ရေတပ်မတော်အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်နေကတည်းက ပြင်ဆင်စရာ

ရှိသည်များ ကို ပြင်ဆင်၍ ဂျာနစ်တို့၏ လေလှိုင်းထဲမှ တိုက်ခိုက်မှု ကို

သတိထားခဲ့မိလိုက်မည်ဆိုလျှင် ၁၉၄၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာ (၇) ရက်၊ ပုလဲဆိပ်ကမ်း ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှု

ခံခဲ့ရမှု အတွက် ပိုပြီးပြင်ဆင်ချိန်၊ ပိုပြီး သတိထားချိန် ရရှိခဲ့မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

CNN ရုပ်မြင်သံကြားဌာနနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း ပြုလုပ်ပြီးနောက် ၄

နှစ်အကြာတွင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် အာဖဂန်တိုက်ရှိ အမေရိကန်သံရုံး ၂ ရုံးကို ဗုံးခွဲ

ဖျက်ဆီးခဲ့လေသည်။ ယီမင်ရှိ အမေရိကန် စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကိုလည်း

ဗုံးခွဲဖျက်ဆီးခဲ့ပြန်သည်။ ထို့နောက် ဆက်တိုက်ဆိုသလိုပင် ၂၀၁၀ ခု၊ စက်တင်ဘာလ (၁၁)

ရက်၊ နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြန်သည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအား တိုက်ရိုက် တိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

အမေရိကန် သမိုင်းတွင် အမေရိကန်ကို ဤသို့ လာရောက်တိုက်ခိုက်မှု မျိုး တစ်ကြိမ်မှ

မရှိခဲ့ပေ။ စစ်အေးကာလ ဆယ်စုနှစ် ၅ ခုအတွင်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံကတောင်မှ အမေရိကန်ကို ဤသို့ တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း အပြင်းထန်ဆုံးသော ဤတိုက်ခိုက်မှု ကို ဦးဆောင်ခဲ့သူမှာ အိုစမာဘင်လာဒင် ဖြစ်သည်။

ဥရောပတစ်ခွင်ကို စိုးမိုးသိမ်းပိုက်ခဲ့သော နာဇီဝါဒ၏ ရက်ရက်စက်စက်လုပ်ရပ်များ၊ တိုက်ခိုက်မှု များ အတွက် ဟစ်တလာမှာ ကမ္ဘာက အထူးအာရုံစိုက်သူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၇၈၉ ခုနှစ်က ပြင်သစ်တော်လှန်ရေး ပြီးသည့်နောက် နပိုလီယံသည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယခုအခါမှာ လည်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် သဘောတရားအရ ခိုင်ခိုင်မာမာလည်း မရှိ၊ အယူအဆကလည်း ဗလုံးဗထွေးဖြင့် နာမည်ရခဲ့သော်လည်း အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကြောင်းနှင့် သူ့အမြင်များ ကို ကမ္ဘာက အာရုံစိုက်လာခဲ့ရပါသည်။

ဘင်ဘာဒင်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အရေးပါသည့် အဖွဲ့တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် သဘောတရားလှုပ်ရှားမှု များ ကိုလည်း အဖွဲ့အတွင်း၌ အဖွဲ့ဝင်များ ယုံကြည်မှု ရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်က ထိုအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် အကြမ်းဖက်ဝါဒစစ်ပွဲကြီးကို ပို၍ ပို၍ ပျံ့နှံ့လာအောင် ဦးဆောင်ဆင်နွှဲခဲ့တော့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မတ်လက သမ္မတဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်သည် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခု လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ ဘုရှ်က ဘင်လာဒင်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ‘လူတစ်ယောက်ဟာ အခုဆိုရင် ဘေးဖယ်ခံထားရတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီ’ ဟုဆိုသည်။ ထိုစကားကြားရသော တချို့က ရယ်စရာလုပ်ကြသည်။ ဘုရှ်ကို လှောင်ပြောင်ခဲ့ကြသည်။ ဘင်လာဒင်ကို ဘေးဖယ်ခံထားရတဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် ထင်နေကြပြီလား။ ဘင်ကို မေ့ပျောက်ကုန်ကြပြီလား။ တကယ်မှာ တော့ အိုစမာဘင်လာဒင်မှာ ဘေးဖယ်ခံရသောလူလည်း ဖြစ်မလာ၊ မေ့ပျောက်သွားသောသူလည်း မဟုတ်ဘဲ သူ၏ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များ ကြောင့် ထင်ရှားသည်ထက် သာ၍ ထင်ရှားလာခဲ့ပေသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ဂျီဟတ်စစ်သည်တော်များ ၏ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲမှု များ မှာ လည်း များ ပြားလာပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်၍ လည်း အမျိုးမျိုး အပုံပုံ

ထင်ကြေးပေးနေကြပါသည်။ သူ၏ လှုပ်ရှားမှု များ ၊ လုပ်ရပ်များ မှာ အမေရိကန် အာဏာပိုင်များ အဖို့ လျှော့တွက်၍ မရသော လုပ်ရပ်များ လည်း ဖြစ်လာသည်။ အမေရိကန်လို စူပါအင်အားကြီးနိုင်ငံကို ယနေ့ကမ္ဘာတွင် တစ်ဦးတည်း ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရသူမှာ အိုစမာဘင်လာဒင် ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်၍ ယခုအချိန်ထိ သူရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်းကို အရေးအကြီးဆုံး အချက် ၂ ချက်အားဖြင့် သတိပြုနိုင်ပေသည်။ ပထမအချက်မှာ အယ်လ်ကေးဒါး၏ တိုက်ခိုက်ပုံးခွဲမှု များ ၊ လူအများ အပြား သေကြေအောင် တိုက်ခိုက်မှု များ ကို ဝါဒဖြန့်ချိကာ နေ့စဉ်ကြားသိနေရခြင်း၊ ဒုတိယအချက်မှာ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် သူ၏ လက်ထောက် အေမန် အယ်လ်ကစ်ဟီရီတို့က နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အပေါ် ထိန်းချုပ်ကာ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု များ ပြုလုပ်နေနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အပြင် အခြားဒေသအသီးသီးမှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များ ကို ထောက်ပံ့ပြီး ကျယ်ပြန့်သော မဟာဗျူဟာ လမ်းညွှန်ချက်များ ကို ပေးနိုင်နေဆဲဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များ ကို အဆက်မပြတ် ပြုလုပ်တိုက်ခိုက်နေနိုင်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ဇာဝါရီတို့၏ ကြေညာချက်များ မှာ လည်း မကြာခဏ ထွက်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ ထိုကြေညာချက်များ မှာ လည်း စိတ်ချယုံကြည်ရသော နေရာများ မှသာ ထွက်ပေါ်လာခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု အမှန်တကယ် ယုံကြည်နိုင်သည်။ အနာဂတ် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ နောက်လုပ်ငန်းစဉ် လမ်းညွှန်ချက်များ ၊ ထိုလမ်းညွှန်ချက်များ မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် ခြုံငုံပြီး ထွက်ပေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရမည့် လမ်းညွှန်ချက်များ ကို ဘင်လာဒင်နှင့် သူ့လက်ထောက်က ညွှန်ကြားပြီးသည်တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု များ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပေသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်၊ တိုက်ခိုက်မှု မဖြစ်ခင်ကလည်း ဗီဒီယိုနှင့် အော်ဒီယို တိတ်ခွေများ မှတစ်ဆင့် ကြေညာချက် ၁၈ ကြိမ် ထုတ်လွှင့်ခဲ့လေသည်။ ထိုကြေညာချက်များ ကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ သန်းပေါင်းများ စွာ သော ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ ကြည့်ရှုခဲ့ရသည်။ ဗီဗီဇ၊ ဇီအန်၊ အယ်လ်ဂျာဇီးရား ရုပ်မြင်သံကြားဌာနများ ကလည်း

ထိုကြေညာချက်များ ကို တစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ ကို ဖမ်းဆီးနိုင်ဖို့၊ သတ်ဖြတ်နိုင်ဖို့ထက် ဘင်လာဒင်၏ အယူအဆ အတွေးအခေါ်များ ပျံ့နှံ့နေမှု က ပိုပြီး ပြဿနာဖြစ်နေပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆများ ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့က မလွယ်လှပေ။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မတ်လက ပျူး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူထုသဘောထားကောက်ခံရေး စီမံကိန်းအရ အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အယူအဆနှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘောထားများ ကို ကောက်ခံရယူခဲ့ပါသည်။ ပျူး ၏ သဘောထား ကောက်ခံမှု တွင် ဘင်လာဒင်၏ အယူအဆကို ထောက်ခံသူမှာ ပါကစ္စတန်တွင် ၆၅%၊ ဂျော်ဒန်တွင် ၅၅%၊ မော်ရိုကိုတွင် ၄၅% ရှိလေသည်။ ထိုနိုင်ငံများ မှာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးစစ်ပွဲတွင် အဓိကမဟာမိတ်အဖြစ် ပါဝင်နေသော နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။ ပျူး (Pew) ၏ ဆန္ဒသဘောထား၊ ကောက်ခံမှု မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ် သဘောထားကောက်ခံမှု ရာခိုင်နှုန်းသည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ရာခိုင်နှုန်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အင်ဒိုနီးရှားလူမျိုး များ၊ ဂျော်ဒန်လူမျိုး များ၊ ပါကစ္စတန်လူမျိုး များ နှင့် မော်ရိုကို လူမျိုး များ အားလုံးသည် ဘင်လာဒင်အပေါ် ပိုမိုကြည်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ သမ္မတဘုရ်ရှ်ထက် ဘင်လာဒင်အပေါ် ပိုပြီး လေးစားယုံကြည်ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များ နှင့် ၁၉၆၀ ခုနှစ်များ အတွင်းတုန်းကတည်းက အီဂျစ်သမ္မတ ကမလ်အက်ဘဒ်လ်နာဆာသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အာရပ်ပြည်သူများ ၏ ထောက်ခံမှု အတော်ရခဲ့သည်။ သူက အာရပ်အမျိုး သားရေးဝါဒနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ပေါင်းစပ်ပြီး အာရပ်နိုင်ငံရေးတွင် အယူအဆတစ်ခု ထူထောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ အယူအဆမှာ ကမ္ဘာတွင် ထင်ရှားလာသည်။ ယခု ဘင်လာဒင်ကလည်း သူ၏ စစ်သွေးကြွ ဂျီဟတ်ဝါဒခေါ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ ကို ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရေးအယူအဆကို တင်သွင်းလာခဲ့သည်။ ထိုအယူအဆသည် ဘင်လာဒင်၏ သဘောထားဖြစ်၏ ။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်ကလည်း အီရတ်တွင် အဘူမိဆက်အယ်လ်ဒါဝီက အီရတ်ဆိုင်ရာည အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဘင်လာဒင်၏ အယူအဆအတိုင်း ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲခဲ့လေသည်။

ဘင်လာဒင်သည် မကြာသေးခင်ကာလကပင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းအသစ်ကို

ဖန်တီးခဲ့သူဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ သူ၏ အကြမ်းဖက်စစ်ပွဲမှာ အနောက်တိုင်းသားများ ကို အသေခံတိုက်ခိုက်သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဖြစ်သည်။ သူ၏ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု များ မှာ

ပုံနှိပ်လား၏ ။ ကြီးလည်း ကြီးမားလား၏ ။ သူ၏ ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲမှု အယူဝါဒမှာ

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ တွင်လည်း ကျယ်ပြန့်လာသလို သူသည်လည်း အကြမ်းဖက်သမားများ ၏

ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပိုပြီး ထင်ရှားလာသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးသည် အမေရိကန်ကို

စိန်ခေါ်တိုက်ခိုက်နေသော တစ်ခုတည်းသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာခဲ့တော့သည်။ ထိုအခါ

ကမ္ဘာက အိုစမာဘင်လာဒင်အကြောင်းကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားလာကြပါတော့သည်။

အိုစမာသည် အဘယ်ကြောင့် ထင်ရှားသည့် အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာရသလဲ။

သူ့ဘဝဟာ ဘာလဲ။ သူ ဘာကြောင့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များ

လုပ်ဆောင်ရသလဲဆိုသည်တို့မှာ ကမ္ဘာ့မီဒီယာလောကတွင် ထိပ်တန်းမေးခွန်းများ ဖြစ်သလို

သူသည် အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာအောင် မည်ကဲ့သို့

ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသလဲ။ ဘာသာရေးသဘောတရား တစ်ခုကို

နိုင်ငံရေးသဘောတရားတစ်ခုအဖြစ် သူ ဘယ်လို အကြံရလာသလဲ။ ထိုအယူအဆက၏

အမွေတစ်ခုအဖြစ် မည်ကဲ့သို့ ချမှတ်ခဲ့သလဲ။ သူကိုယ်တိုင်က ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ

တစ်ယောက်လား။ ဘာသာရေးစစ်သည်တော်တစ်ဦးအဖြစ် ဟန်ဆောင်နေသူလား။ တကယ်

ဘာသာရေးစစ်သည်တော်တစ်ဦးလား။ အီဂျစ်ရဲ့ အစ္စလာမ်စစ်စစ်သွေးကြွများ တွင်

နယ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပြီးမှ နောင်အခါ သူကိုယ်တိုင်က အစ္စလာမ်စစ်သွေးကြွတစ်ဦး၊

အမှန်တကယ် ဖြစ်လာခဲ့ရသူလား။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ စစ်ဆင်ရေး အခင်းအကျင်းများ ကို

အဖွဲ့အစည်း၏ ထိပ်ဆုံးမှအောက်ဆုံးသို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရောက်ရှိအောင်

ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် အစီအစဉ်ချမှတ်နေတယ် ဆိုတာကရော တကယ်ပဲလား။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ သဘောတရားရေးလှုပ်ရှားမှု များ အားကောင်းလာပြီလား၊ သို့မဟုတ်

အားနည်းလာသလား။ ဘင်လာဒင်သည် အနောက်နိုင်ငံများ ကို ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်နေသည်မှာ

စိတ်ချပြပါကပြီးစိတ်ကူးယဉ် သန်းကြွယ်သူဌေးတစ်ဦး၏ သဘောထားအဖြစ်

လုပ်ဆောင်နေတာလား၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး

ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်ရေးအတွက် အမှန်တကယ် တိုက်ပွဲဝင်သည့် သဘောမျိုး ရော ဟုတ်ရဲ့လား။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို သူတိုက်ခိုက်သည်မှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်းလား။ နောက်ဆုံး ဘင်လာဒင် အလိုရှိသည်မှာ ဘာလဲ။ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ဖြိုချလို၍ လား။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာအဖြစ် ကမ္ဘာကို ပြောင်းလဲလို၍ တိုက်ခိုက်နေခြင်းလား စသည်.....စသည်ဖြင့် သူ၏ လုပ်ရပ်အပေါ် မေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော်ရေးရသည်မှာ အထက်ပါမေးခွန်းများ အားလုံးကို အတိအကျဖြေဆိုရန် ရေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဟန်ဆောင်၍ လည်း မဖြေလိုပါ။ မေးခွန်းအားလုံးကို အတိအကျဖြေဆိုနိုင်မည်ဟုလည်း မယူဆပါ။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ဘင်လာဒင်လို လူတစ်ယောက်အကြောင်း၊ သူ၏ ရှုပ်ထွေးမှု များ အကြောင်းကို သူနှင့်ရင်းနှီးသူများ ကြား အတတ်နိုင်ဆုံးသွားရောက်၍ ကျွန်တော်ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ ဘုရင့်နိုင်ငံအကြောင်းကို သူနှင့် ရင်းနှီးသူများ ကြား အတတ်နိုင်ဆုံးသွားရောက်၍ ကျွန်တော်ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ ဘုရင့်နိုင်ငံအကြောင်းနှင့် ထိုဘုရင့်နိုင်ငံတွင် သူကျင်လည်ခဲ့ပုံ၊ အလွန်လျှို့ဝှက်သော ဘုရင့်နိုင်ငံမှ မိသားစုများ အကြောင်း၊ သူနှင့် ပတ်သက်နေမှု များ အကြောင်း စသည်တို့ကို ကျွန်တော် အတတ်နိုင်ဆုံး စုံစမ်းမေးမြန်း၍ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချက်အလက်များ စွာကို စုံစမ်းရယူပြီးနောက် ရေးသားခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ မော်ကွန်းတိုက်များ၊ စာကြည့်တိုက်များ၊ အချက်အလက်ထားရှိရာ နေရာများ မှနေ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများ ကို ရှာဖွေ၍ ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ စာဖတ်သူအနေဖြင့် အထောက်အကူ ပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်နှင့် သူ၏ အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို အတော်ပြည့်စုံသော စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် ဖြည့်ဆည်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။

ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ပြင်သစ်စကားတစ်ခုအရ ‘အရာရာကို နားလည်သဘောပေါက်ရန်အတွက် အရာရာကို လက်ခံရမည်’ ဆိုသည်ကို ကျွန်တော်

နားလည်ပါသည်။ ဘင်လာဒင် ဘာလုပ်ခဲ့သလဲ ဆိုသည့်အချက်မှာ ခွင့်လွှတ်ရန် ခက်ခဲသော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်သဘောပေါက်ပါသည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်သည် လူတစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပြီး သူ့ကို နားလည်ဖို့ ကြိုး စားရပါသည်။ ထိုသို့ နားလည်ဖို့ ကြိုး စားရန်မှာ ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားမြူနင်းများ ဖုံးအုပ်ထားသည်ကို ကြိုး စားထိုးဖောက်၍ သူ့အကြောင်းကို စုံစမ်းရပေမည်။ သူက အနောက်နိုင်ငံများ ကို တိုက်ခိုက်သည်။ အနောက်နိုင်ငံများ ၏ လွတ်လပ်မှု ဆိုသည်ကို တိုက်ခိုက်သည်။ သူ့ကို ထောက်ခံကူညီသူများ ၊ သူ့အယူအဆကို ကာကွယ်သူများ ကလည်း အနောက်နိုင်ငံများ ကို တိုက်ခိုက်ကြသည်။ အမှန်မှာ မူ ‘အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ ကုရ်အာန်ကျမ်းသည် အရပ်သားများ ကို သတ်ဖြတ်နေမှု အား လုံးဝဆန့်ကျင်ထားပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလိုက်လျှင် ဘင်လာဒင်သည် အပေါက်များ မရှိသော စပင့်ရုပ်တုတစ်ခုလို ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။ အမြဲပြုံး နေသော နှုတ်ခမ်းများ နှင့် နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသော လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ သို့သော် သူ့အကြောင်းကိုကား အပြည့်အစုံဆုံး မဟုတ်သည့်တိုင် သူ၏ ငယ်ဘဝ၊ သူ၏ ကြီးဘဝ၊ သူ၏ အကြမ်းဖက်ဘဝများ ကို ပေါ်လွင်အောင် ကြိုး စားအားထုတ်ထားသည့် စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ဘင်လာဒင်၏ ပတ်သက်၍ ကွင်းဆက်ပြတ်နေသည်များ ကို ဖြည့်ပေးနိုင်အောင် ကြိုး စားထားသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ကို စုစည်းရေးသားထားသလို ဘင်လာဒင်၏ မိတ်ဆွေများ ၊ မိသားစုဆွေမျိုး များ နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်ကိုလည်း ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်အကြောင်း အတတ်နိုင်ဆုံး ရေးသားထားပါသည်။ ခဏတာအခွင့်အရေးရ၍ တွေ့ခဲ့ရသူများ ၊ နှစ်ရှည်ကြာ မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သူများ နှင့် မေးမြန်းခြင်းများ ကိုပါ ကျွန်တော် ထည့်သွင်းရေးသားထားပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက်ဘဝက သူနေထိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ပုံ၊ ဘေရွတ်တွင် သူနေထိုင်ခဲ့ပုံ၊ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသောအခါ အီရတ်သမ္မတ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်နှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ခဲ့ပုံများ ကို ကျွန်တော်သိသမျှ ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့ပါသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သူ အများ အပြားရှိသဖြင့် သူတို့ကိုသာ

မေးရလျှင် စာအုပ်အတွက် အခက်အခဲဖြစ်သောကြောင့် ကန့်သတ်ပြီးမေးရန်နှင့် လိုအပ်သူများ ကိုသာ တွေ့ဆုံရန် ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် သာမန်သိသူများ ထက် ရင်းရင်းနှီးနှီးသိသူများ ၊ ခေတ္တခဏတွေ့သော်လည်း အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာများ ကို ပြောပြနိုင်သူများ ကိုသာ တွေ့ရန်လည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ တွေ့ရမည့်သူများ ကို စုံစမ်းခြင်း၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းသည်ပင်လျှင် အချိန်ပေး၍ လုပ်ကိုင်ရသောအလုပ် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းသောကြောင့် ဘင်လာဒင်အကြောင်း သို့မဟုတ် အယ်လ်ကေးဒါးဇာစ်မြစ်ကို သိရလျှင်ပင် အကျိုး ရှိလှသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာမှာ ရော တကယ့်အဖြစ်အပျက်များ ကို သိလျှင် များစွာ အကျိုး ရှိလေသည်။ တချို့ လူများ မှာ ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမအကြိမ်တွေ့ဖူးသူများ ပါဝင်သည်။ တချို့ တရင်းတနှီး နေခဲ့သောသူများ လည်း ပါဝင်သည်။ ထိုသူများ ထံမှ ဘင်လာဒင်၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်၊ သူ၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါး၏ သမိုင်း၊ ရည်မှန်းချက်များ ကိုလည်း သိရှိနိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည် ဘင်လာဒင်၏ သမိုင်းကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖော်ပြပေးသော စာအုပ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် မျှော်လင့်ပါသည်။ သူ၏ ကမ္ဘာနှင့် စာဖတ်သူကိုလည်း ဘင်လာဒင်အကြောင်း တော်တော်များများ ပေးစွမ်းနိုင်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်ပါသည်။ ဘင်လာဒင် မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သော အချိန်နှင့်နေရာအကြောင်း၊ ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ သူနေထိုင်ခဲ့သော ဂျက်ဒါအကြောင်း သိရှိရပေမည်။ ၇၀ ခုနှစ်များ က ဂျက်ဒါတွင် ဘင်လာဒင် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဆိုဗီယက်များ ကျူး ကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည့် ၈၀ ခုနှစ်များ ၏ စစ်ပွဲကာလတွင် အယ်လ်ကေးဒါးက ဆိုဗီယက် ကျူး ကျော်မှု ဆန့်ကျင်ရေးကို ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘင်လာဒင်မှာ ပိုတင်းမာလာခဲ့လေသည်။ ၉၀ ခုနှစ်များ အလယ်က သူ ဆူဒန်သို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် အာဖဂန်မှာ လည်း တာလီဘန်များ လက်ထဲ ရောက်သွားသည်။ ၉၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်သည် အာဖဂန်သို့ တိတ်တဆိတ်ရွှေ့ပြောင်းပြီး အယ်လ်ကေးဒါးကို ထူထောင်ခဲ့ပါတော့သည်။

ဤစာအုပ်ပါ ဇာတ်လမ်းများ ကို ပြောပြရာတွင် အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်သည်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများ ကို အခြေပြုပြီး ပြောပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၈ နှစ်က
အဖြစ်များ ကိုလည်း မေးမြန်းပြီးရေးခဲ့သလို အာဖဂန်နစ္စတန်၊ ပါကစ္စတန်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ
ဂျော်ဒန်၊ အီဂျစ်၊ ယီမင်နှင့် ယူကေနိုင်ငံတို့မှ အဖြစ်အပျက်များ နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုလည်း
တွေ့ဆုံမေးမြန်း၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်၏ ။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ကနေဒါ၊ အီတလီ၊
ပြင်သစ်၊ ဘော့စနီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ စပိန်၊ ဂျာမနီနှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံရေးတွင်ရှိသော
ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အမှု တွဲ များ ၊ သူနှင့် ပတ်သက်ခဲ့သူ၊ သိကျွန်းခဲ့သူများ ၏
ပြောပြချက်များ ကိုလည်း ကျွန်တော်ရယူခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော်သည်
အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများ ၊ တာလီဘန်အရာရှိဟောင်းများ ၏
ပြောဆိုရေးသားချက်များ ကိုလည်း ကိုးကားရေးသားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်သည်
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စစ်အကျဉ်းစခန်း၊ ဣတာနာမိုစစ်အကျဉ်းထောင်တွင်
နေထိုင်ခဲ့ရသော အကျဉ်းသားများ နှင့် တွေ့ဆုံကာ သူတို့၏ အတွေ့အကြုံ၊ ပြောပြချက်များ ကို
ရယူထားရာတွင် စာမျက်နှာထောင်နှင့် ချီ၍ ရှိပါသည်။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာရှိ သတင်းစာများ
ထဲတွင်ပါသော ဘင်လာဒင်နှင့် ကိုယ်တွေ့ကြုံကြိုက်ခဲ့သူများ ၏ ပြောပြချက်များ ကိုလည်း
ရယူခဲ့ပါသည်။ ဆော်ဒီဘင်လာဒင်အုပ်စုမှ အထောက်အထားများ ကိုလည်း ရယူပါသည်။
အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ ၊ ၈၀ ခုနှစ်များ က
ကျွန်တော်စုဆောင်းထားခဲ့သော စာရွက်စာတမ်းများ ကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များ ကို အဓိကအကျဆုံး
ရရှိသည့်နေရာမှာ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဂျီဟတ်ဆိုသည်မှာ ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို
ဆိုလိုပါသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းမှနေ၍ စာမျက်နှာထောင်ပေါင်းများ စွာ ကို ဖတ်ရှုကူးယူပြီး
အချက်အလက် ရှာဖွေခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ မှ အာဖဂန်တွင် အခြစိုက်သော
အာရပ်ဂျီဟတ်များ က ထုတ်ဝေခဲ့သော မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဝက်စ်ပွိုင့်စစ်တက္ကသိုလ်၊
အကြမ်းဖက်ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေးဌာနမှနေ ဂျီဟတ်စွယ်စုံကျမ်းခေါ်
အင်ဆိုက်ကလိုပီးဒီးယားမှနေ ဘာသာပြန်သော စာမျက်နှာပေါင်းများ စွာ ကိုလည်း

ဖတ်ရှုကိုးကားခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ တွင်းက အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများ စွာ ကို စုဆောင်းရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် ရေးသားကြေညာချက်များ ကိုလည်း ကျွန်တော် ကြည့်ရှုနားထောင်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လက CNN မှ ဝီတာအားနက်၏ အတွေ့အကြုံများ ကို ကျွန်တော်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ကို ပထမဆုံး အင်တာဗျူး ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ကို တွေ့ဆုံစကားပြောခဲ့သည်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တွေ့ခဲ့သော ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ ကို အသေးစိတ်ရေးပြခဲ့သည်။ သူသည် သိမ်မွေ့သူ၊ စကားကို ညင်သာစွာ ပြောတတ်သူ၊ တရားဟောဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဆိုသည်ထက် သိမ်မွေ့ညင်သာသော တရားဟောဆရာနှင့် ပို၍ တူပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းနေသောအချိန်တွင် ဘင်လာဒင်သည် အနောက်နိုင်ငံများ ၏ လုပ်ရပ်ကို တဖျစ်တောက်တောက် ပြောဆိုနေ၏ ။ ထိုသို့ စိတ်လိုလက်ရပြောဆိုနေသောအချိန်၌ သူ့အသံမှာ လေသံနှင့် ညင်ညင်သာသာ မဟုတ်တော့ဘဲ ပိုကျယ်လာသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ကမ္ဘာ့အဖြစ်အပျက်များ ကို မပြတ်ကြည့်ရှုနေမှန်း သိသာသည်။ သူသည် ကမ္ဘာကြီးတွင် ဖြစ်ပျက်နေမှု များ ကို ကောင်းကောင်း သတင်းရထားလေသည်။ သူက ယခင် JRA အကြမ်းဖက်သမားခေါင်းဆောင် ဂယ်ရီအဒမ်နှင့် သမ္မတကလင်တန်တို့ အိမ်ဖြူတော်တွင် မကြာသေးခင်က တွေ့ဆုံခဲ့သည်ကိုပင် ပြန်၍ ပြောပြခဲ့၏ ။ အာဖဂန် တောင်ထိပ်ရှိ အေးစက်လှသော ညတစ်ညတွင် တံတစ်လုံးထဲ၌ ကျွန်တော်တို့ စကားအများ ကြီးပြောဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးနှင့် အဖြစ်အပျက်များ ကို စိတ်ဝင်စားပြီး သူကိုယ်တိုင်က ကမ္ဘာ့အရေးကို ထက်ထက်သန်သန် ရှိလှပါသည်။ ရှားရှားပါးပါး သူနှင့် တွေ့ဆုံ၍ မေးမြန်းခဲ့ရသည်ကို ဘယ်တော့မှ မေ့၍ မရပါ။ ကျွန်တော့်အတွက် အလွန်အဖိုးတန်သော အချိန်တစ်ချိန်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သူနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ရသောကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့အစည်း၏ သဘာဝ၊ ဘင်လာဒင်၏ စရိုက်နှင့် သူ့အဖြစ်အပျက်များ ကို ဤကဲ့သို့ ရေးသားနိုင်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။

ဤစာအုပ်အတွက် ကျွန်တော်သည် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ ၊

အခြားအထောက်အထားများ ကို စုပေါင်း၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်အကြောင်း အဓိကထားရမည်ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဤစာအုပ်ကို တွန်းတွန်းထိုးထိုး အားစိုက်ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် ၂ ခုအတွင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်သမိုင်းတွင် တည်ရှိခဲ့သော အယ်လ်ကေးဒါးအကြောင်းကို ရေးပါသည်။ ထိုသို့ ရေးရာတွင် စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက်အကြောင်းလည်း ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တပ်မှူး ကြီး အာမက်ရှားမာဆွတ်တို့၏ စစ်ရေးတိုက်ပွဲများ အကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်း မရေးခဲ့လျှင် ပြည့်စုံမည် မထင်ပါ။ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ သဘောတရားရေးအရ မတူကြသလို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း မတည့်သောကြောင့် သူတို့နှစ်ဦးသည် သဘောတရားရေးဆိုင်ရာ ပြည်တွင်းစစ်ကို ဆင်နွှဲနေသည်ဟု ဆိုရမည်။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်နေသော သဘောတရားရေး၊ အယူအဆရေး ကွဲပြားမှု နှင့်လည်း တူပါသည်။ ဘင်လာဒင်က တာလီဘန်တို့ကို အခြေခံပြီး သူ၏ သဘောတရားကို ဖော်ထုတ်သည်။ အင်ဒိုနီးရှား၊ မော်ရိုကိုတို့ရှိ လူများ ကမူ မာဆွတ်၏ သဘောထားကို ထောက်ခံကြသည်။ သူတို့က အစ္စလာမ်နိုင်ငံများ သည် အနောက်နိုင်ငံများ နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး နေထိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ မာဆွတ်က ထိုအယူအဆကို စတင်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ တခြား ဘာသာများ ကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့် ရှိရမည်ဟု မာဆွတ်က ယူဆသည်။ အမျိုး သမီးများ ကိုလည်း အပြင်ကို လွတ်လပ်စွာ သွားရောက်ခွင့်ပေးရမည်ဟု ဆိုသည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်ပြည်တွင်းစစ်ပွဲကာလက ကျွန်တော်သည် မာဆွတ်နှင့် သူ၏ စစ်ဌာနချုပ်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ရပါသည်။ သူ့ဌာနချုပ်မှာ ကဘူးလ်မြို့၊ မြောက်ဘက်တွင် ရှိပါသည်။ သူ့ကို တွေ့ရသောအခါ အခြားသူများ ကဲ့သို့ပင် ကျွန်တော် အလွန်စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ သူသည် အလွန်ထူးချွန်သော စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။

မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ရာတွင်လည်း တော်သည်။ ၂၀ ရာစုနှောင်းပိုင်း ဆိုဗီယက်စစ်ဆင်ရေးများကို ကြုံကြုံခံနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့က စစ်ဆင်ရေးကြီး ၆ ခုဆင်နွှဲခဲ့ရာ ၈၀ ခုနှစ်များတုန်းကလည်း မာဆွတ်မှာ အသက်ရှင်ကျန်နိုင်သူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က မာဆွတ်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်မြောက်ပိုင်း ပန်ဂျရှာတောင်ကြားတွင် သူ့စခန်းကို အခြေစိုက်ကာ ဆိုဗီယက်တပ်များ ကို ကြုံကြုံခံချေ နှိမ်နိုင်ခဲ့လေသည်။ မာဆွတ်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိကြပါသည်။ သူက ဟာသနော၍ စကားပြောကောင်းသူလည်း ဖြစ်၏ ။ မာဆွတ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်မှာ လည်း ကျွန်တော့်အတွက် အမှတ်ရစရာဖြစ်ပြီး ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ခဲ့သည်နှင့် မတူပါ။ မာဆွတ်၏ ပွင့်လင်းမှု ကြောင့် မာဆွတ်ကို ကျွန်တော် အကဲဖြတ်နိုင်သော်လည်း ဘင်လာဒင်မှာ မူ အကဲဖြတ်ဖို့ ခက်ခဲသူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

မာဆွတ်နှင့် ဘင်လာဒင်ကတော့ တစ်ခါမျှ မတွေ့ခဲ့ဘူးကြပေ။ သို့သော် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ရသူ တစ်ယောက်က ဤစာအုပ်ထဲတွင် သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးသည် အာဖဂန်နစ္စတန်သမိုင်းတွင် အရေးပါသူများ ဖြစ်သလို ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင်လည်း သတို့နှစ်ဦးမှာ မတူကွဲပြားသူများ ဖြစ်၍ သမိုင်းကို ဖန်တီးခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ မာဆွတ်ကို အနောက်နိုင်ငံသားများ က အခြေခံဝါဒီတစ်ဦးအဖြစ် မြင်ကြသည်။ သို့သော် သူသည် မွတ်ဆလင်အခြေခံဝါဒကို ခေတ်မီသောအမြင်ဖြင့် ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားသူ ဖြစ်သည်ဟု ပြောပါသည်။ သူက မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ ကို တင်းကျပ်သော ဘာသာရေးစည်းကမ်းများ နှင့် ထိန်းချုပ်မထားပဲ ခေတ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေစေလိုသူသာ ဖြစ်ပါသည်။ အနောက်တိုင်း၏ ခေတ်မီတိုးတက်မှု များ ကို မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင်ရော၊ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်ပါ ပြောင်းလဲလက်ခံ ကျင့်သုံးစေလိုသည်။ ၈၀ ခုနှစ်များ အစပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် အီဂျစ်တို့သည် အယ်လ်ကေးဒါ၏ ဇာစ်မြစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအုပ်စုသည် မာဆွတ်ကို ထူထောင်လိုသူများ ဖြစ်သည်။ တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းများ ဖြင့် အစ္စလာမ်ဝါဒကို ထူထောင်ကာ အစွန်းရောက်သူများ ဖြစ်လာသည်။ သူတို့သည် စစ်သွေးကြွ ဂျီဟတ်ဝါဒကို လက်ခံသူများ ဖြစ်လာကာ သူတို့ကို ဆန့်ကျင်သူများ အား

‘ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊ သွေဖီသူများ’ ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၈၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်း၌ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် မဟာမိတ်များ သည် မာဆွတ်ကို ခါးခါးသီးသီး ပြိုင်ဘက်အဖြစ် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် မာဆွတ်၏ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော အာဖဂန်တပ်မတော်၏ ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သူ ဂူလ်ဘက်ဒင်ဟတ်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် တာလီဘန်တို့နှင့် ပူးပေါင်းသွားပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် တာလီဘန်တို့၏ အဓိကပြိုင်ဘက်နှင့် အပြင်းအထန်ဆန့်ကျင်သည်မှာ မာဆွတ်၏ တပ်ဖွဲ့များ ဖြစ်သည်။ မာဆွတ်က တာလီဘန်တို့ကို လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကတည်းက အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ အယ်လ်ကေးဒါး၊ တာလီဘန်နှင့် မာဆွတ်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှု မှာ ပြင်းထန်သထက် ပြင်းထန်လာသည်။ အဆိုးဆုံးအချိန်မှာ ဘင်လာဒင်က မာဆွတ်အားဖယ်ရှားပေးရန် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၉ ရက်နေ့တွင် မာဆွတ်အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားချိန် ဖြစ်လေသည်။ သမိုင်းဆရာများ ၏ မှတ်တမ်းတွင် ထိုနေ့အဖြစ်အပျက်များ မှာ သမိုင်းတွင် ထူးခြားသောနေ့ရက်များ လည်း ဖြစ်သည်။ မာဆွတ်ကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ လုပ်ကြံပြီး ၂ ရက်အကြာ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်တွင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်လောက်သော အကြမ်းဖက်မှု ကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ပြန်သည်။ နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ကို လေယာဉ်များ ပြန်ပေးဆွဲပြီး တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ၉/၁၁ အရေးအခင်းကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။ မာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းမှာ ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် အမိန့်ပေးစေခိုင်းခြင်း ဖြစ်သလို ၉/၁၁ အရေးအခင်းကိုလည်း ဘင်လာဒင်၏ စီမံချက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မာဆွတ်ကို သတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်းသည် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာအား အပိုဆုကြေးပေးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် စက်တင်ဘာ ၁၂ ရက် တိုက်ခိုက်မှု ကား မူလာအိုနှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိပေ။ သူ့ကို မျက်နှာလိုမျက်နှာရလုပ်ခြင်းလည်း မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် မူလာအိုမာ၏ တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ပြိုပျက်ဖို့ အစပျိုး လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေတော့သည်။

ဘင်လာဒင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်မှာ ဆိုဗီယက်တို့ကို

တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ရက်က အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့စဉ် အသက် ၂၂ နှစ်ရှိသေးသော ဘင်လာဒင်မှာ ပါကစ္စတန်သို့ သွားခဲ့သည်။ ရက်အတော်ကြာ ရန်ပုံငွေ ကောက်ခံကာ အာဖဂန်တွင် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆောင်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲ၍ မောင်းထုတ်ရမည်ဟု မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ က ယူဆကြသည်။ အာရပ်နိုင်ငံများ ကလည်း ဘင်လာဒင်ကို ငွေကြေးထောက်ပံ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ကျူး ကျော်သူများ ကို တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရန် မူဂျာဟစ်ဒင်များ ကို စုစည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၆ နှင့် ၁၉၈၇ ကြားတွင် ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ အာရပ်စစ်ရေးတပ်ဖွဲ့တစ်ခုကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့ကို သူဦးဆောင်သည်။ ထိုအဖွဲ့က ဆိုဗီယက်တို့နှင့် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပြီးနောက် ၁၉၈၇၊ နွေဦး၌ ဂျာဂျီတိုက်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲခဲ့ပါသည်။

အာရပ်များ ပါဝင်သော တပ်ဖွဲ့ဝင်များ သည် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲတွင် အပြင်းအထန် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု ကြီး မဖြစ်ခင် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုနှင့် တစ်ဝက်လောက်ကတည်းက ဘင်လာဒင်သည် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲ အတွေ့အကြုံကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲ၏ မဟာဗျူဟာ အခင်းအကျင်းကိုလည်း သူကောင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်ခဲ့လေသည်။ ထိုတိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံက စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကို အထောက်အကူ အများ ကြီးပြုခဲ့ပါသည်။ အာဖဂန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ကို ရန်သူအဖြစ် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် သူက နောင်အခါတွင် အမေရိကန်ကို ‘အဝေးရန်သူ’ အဖြစ် ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခဲ့တော့သည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျကို ‘အနီးရန်သူ’ အဖြစ် သူက သတ်မှတ်လေသည်။ ဂျာဂျီတိုက်ပွဲက ဘင်လာဒင်နှင့် အာရပ်များ ကို အလွန်အားတက်စေခဲ့သည်။ အင်အားကြီးသော ဆိုဗီယက်တပ်များ ကို ရက်သတ္တပတ်အတွင်း အနိုင်ယူခဲ့သည်ဟု သူတို့က ယူဆလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အသက်စွန့်ပြီး တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် မိမိထက်အင်အားကြီးသော ရန်သူကို အောင်နိုင်သည်ဟူသော အယူအဆဖြင့် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှု ကို ပြုလုပ်စေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျပန် ကာမီကာဇေ အသေခံတိုက်ခိုက်ရေးအဖွဲ့များ ကဲ့သို့ ဘင်လာဒင်သည် သူလူများ ကို

စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်၏ အဖွဲ့သည် ထိုသို့ အသေခံတိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း အမေရိကန်တို့၏ ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်ချက်ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါနှင့် သူတို့၏ မဟာမိတ်တာလီဘန်တို့မှာ အကြီးအကျယ် ချေမှုန်းဖျက်ဆီးခံရလေတော့သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်ကလည်း ဘင်လာဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်အရှေ့ဘက်ရှိ ဂျာလာဟာဘတ်မြို့တွင် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သူတို့၏ အင်အားနည်းလှသော ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့လေးဖြင့် ထိုမြို့တွင် အသေခံတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် ဘင်လာဒင်မှာ ခွက်ခွက်လန်အောင် ရှုံးခဲ့သည်။ သူတပ်ဖွဲ့တွင် ပါသွားသော အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင် ၁၀၀ ကျော်မှာ လည်း အားလုံးအသတ်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က ဆိုဗီယက်တပ်များ ကို တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မစိုမပို အင်အားဖြင့် ဆိုဗီယက်များ ကို အံ့တုခံခြင်းကြောင့် သူလူများ အသတ်ခံရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတွေ့အကြုံအရ ဘင်လာဒင်က သူ့ကိုယ်ပိုင်တပ်မတော်တစ်ခု၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ပြီး ဂျီဟတ်ခေါ် ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် ဆင်နွှဲရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုကိုယ်ပိုင် တပ်မတော်မှာ အယ်လ်ကေးဒါပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် ဘင်လာဒင်သည် ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ က ဆက်ဒမ်ဟူစ်နီသည် ကူဝိတ်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ မူဂျာဟစ်ဒင်တပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းကာ အီရတ်ကို တိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆော်ဒီအစိုးရထံ တင်ပြရာ ဆော်ဒီအစိုးရက လက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကျော်လွန်ပြီးနောက် ဘင်လာဒင်သည် အခြေစိုက် နေထိုင်ကာ မီဒီယာများ နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုတွေ့ဆုံခန်းများတွင် အမေရိကန်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရမည်ဟု ဘင်လာဒင်၏ လှုံ့ဆော်ခြင်းကို တာလီဘန်တို့က အကြိုက်ပေ။ အာဖဂန်တွင် အခြေစိုက်ပြီး ထိုသို့ လှုံ့ဆော်ခြင်းများ မလုပ်ရန် သတိပေးသည်။ သူတို့နယ်မြေတွင် အမေရိကန်နှင့် အခြားနိုင်ငံများ ကို ဆန့်ကျင်သော စိန်ခေါ်ချက်များ မပြုလုပ်ရန် တားဆီးခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်၏ ဤကဲ့သို့ လှုံ့ဆော်မှု ပြီးသည့်နောက် စက်တင်ဘာ

၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှု ကို သူဦးဆောင်ကာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေး ပျက်သုန်းသွားရသလို အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အင်အားနှင့် အဖွဲ့အစည်းမှာ လည်း ချေမှုန်းခံရလေသည်။ သူတို့၏ အခြေခံ အဆောက်အအုံမှာ လည်း ပျက်စီးသွားခဲ့ရလေသည်။

အစ္စလာမ်အကြမ်းဖက်သမားများ သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို သဘောမကျရာတွင်တော့ အလွန်တူညီကြသည်။ မည်သည့် အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်သမားမဆို အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်ကြသည်။ အမေရိကန် ဆန့်ကျင်ရေးတွင် ဘုံရည်မှန်းချက် ရှိသည်။ ထိုအချက်ပေါ်မူတည်ပြီး ရည်မှန်းချက်များ ချမှတ်ကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အစ္စလာမ်မစ် အကြမ်းဖက်သမားအားလုံးမှာ ဘုရားအစိုးရအဖွဲ့ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကမ္ဘာ့ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှု များ တဖြည်းဖြည်း အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ကွဲလာသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနှင့် မဟာဗျူဟာချမှတ်ရာတွင် မတူသောကြောင့် ကွဲပြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်တွင် အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ အကွဲအပြား ဂျီဟတ်တို့၏ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာဖြစ်သည်ကို ရေးထား၏ ။ ဂျီဟတ်တို့သည် အက်ကွဲပြီး အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဖြစ်လာသည်မှာ မဆန်းပါ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အစ္စလာမ်မစ်အကြမ်းဖက်သမားများ မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ခံရပြီး ဤကဲ့သို့ ကွဲပြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤစာအုပ်ကိုရေးသားရာတွင် ကျွန်တော်သည် အချို့ အချက်များ ကို ကြိုးစားပြီး ရေးရသလို အချို့ ကိုတော့ ချန်လှပ်ထားရပါသည်။ တချို့ မေးခွန်းများ မှာ ကောင်းမွန်သလို တချို့ မှာ ယုတ္တိမတန်၊ သဘာဝမကျသဖြင့် ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ချန်လှပ်ထားရသည့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ တွင် ဘင်လာဒင်၏ ပဉ္စမမြောက်မိန်းမနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာ၌ အတင်းအဖျင်းစကားများ အများ အပြား ပါဝင်သောကြောင့် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ထိုအမျိုး သမီးမှာ ယီမင်လူမျိုး ဖြစ်ပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဆော်ဒီနိုင်ငံမှ ထုတ်ဝေသည့် မာဂျာလာမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါရှိပါသည်။ တချို့ အချက်များ မှာ ယုတ္တိမတန်၍ လည်း ချန်ထားပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ မိန်းမတစ်ယောက်မှာ ယီမင်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။

အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်ပြုတ်ကျပြီးနောက် ပြန်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဘင်လာဒင်၏ သက်တော်စောင့် အကြီးအကဲဖြစ်သော အဘူဂုန်တလ်ကို ထုတ်ပယ်ပစ်သည့် အကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော် သိရှိပါသည်။ ထိုသက်တော်စောင့်ထံမှ ဘင်လာဒင်အကြောင်း မေးမြန်းရာ ထိုအချက်မှာ ယုံကြည်လောက်သော သတင်းအချက်အလက် ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အမေရိကသို့ ပေးပို့သော အိုစမာဘင်လာဒင်၏ စာဆိုသည်ကို ရရှိခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်၏ စာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုစာတွင် ဘင်လာဒင်က ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းလာမှု ၏ အဓိက တရားခံမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ထိုစာမျိုး ကို ကျွန်တော် လက်မခံပါ။ ထိုကဲ့သို့ အရေးအသားမျိုး သည် ဘင်လာဒင်၏ အရေးအသားကို တုရေးသော်လည်း မဖြစ်နိုင်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာကို ကျွန်တော် ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ပါလက်စတိုင်း စာနယ်ဇင်းဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျမလ်အစ္စမေးက ထိုစာသည် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်၏ စာမဖြစ်နိုင်ဟုဆိုသည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် ၁၉၈၄ ကတည်းက သိကျွမ်းခဲ့သူများ ဖြစ်လေသည်။ ထိုစာထဲတွင် ၏ရောဂါအကြောင်း၊ လောင်းကစားမှု များ အကြောင်း၊ အမေရိကန်တို့၏ လိင်ကုန်ကူးမှု များ အကြောင်းကို ရေးသားထားသောကြောင့် ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ရေးသားရာတွင် ကျွန်တော်သည် လူအများ အပြားကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သလို သူတို့ ပြောပြချက်များ ကို ကိုးကား၍ အဖြစ်မှန်အတိုင်း ရေးသားခြင်း ဖြစ်၏ ။ တချို့ က အပိုပြောသလို၊ လိမ်ညာပြောဆိုမှု များ လည်း ရှိပါသည်။ အနီးစပ်ဆုံးအမှန်ကို ရွေးထုတ်ပြီး ဖော်ပြပါသည်။ တချို့ က ရိုးရိုးသားသားဖြင့် သူတို့ ထိတွေ့မိသည့်အကြောင်း အမှန်အကြောင်းများ ပြောပြပါသည်။ ထို့ပြင် ဂွာတာနာမိုအကျဉ်းစခန်းမှ လွတ်မြောက်လာသော အပြစ်မဲ့သူများ ကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့ပြီး ရေးသားပါသည်။ ထိုထဲတွင် ယခင် ဆူဒန်အစိုးရ၏ အရာရှိများ လည်း ပါဝင်သည်။ သူတို့သည် ဆူဒန်တွင် ဘင်လာဒင်ရှိစဉ်က ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သူများ ၊

အတူနေထိုင်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ထိုသူများ မှာ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့်လည်း မပတ်သက်၊ အကြမ်းဖက်သမားများ နှင့်လည်း အဆက်အသွယ် မရှိသူများ ဖြစ်ပါသည်။

အချက်အလက် အထောက်အထား အများ အပြားကိုလည်း ရှာဖွေ၍ ရေးသားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအထောက်အထားများ တွင် တရားရုံးမှတ်တမ်းများ ကို ရှာဖွေခဲ့သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် စစ်ဆေးခဲ့သော အယ်လ်ကေးဒါး အမှု တွဲ များ မှ ကူးယူရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ပြည်ထဲရေးဌာနမှ အထောက်အထားများ ၊ အယ်လ်ကေးဒါး စာအုပ်စာတမ်းများ မှ တည်းဖြတ်၍ ထည့်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဘင်လာဒင်နှင့် အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီတို့နှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းများ ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှာဖွေခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်ရေးသော စာအုပ်ထဲမှာ အချက်အလက်များ ကို စာဖတ်သူအနေဖြင့် လက်မခံနိုင်လျှင်လည်းကောင်း၊ မှာ :ယွင်းသည်ဟု ယူဆလျှင်လည်းကောင်း ကျွန်တော်နှင့် ဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မူရင်းအထောက်အထားများ နှင့် ဆွေးနွေးချက်များ ကို စုစည်းပြီး အောက်ခြေမှတ်စုအဖြစ် တင်ပြထားပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံများ လည်း တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသည်များ ကို အင်တာနက်မှလည်း ရယူပါသည်။ တချို့ ကို မူရင်းရှိသည့်နေရာများ မှ သွားရောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်ပါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ ကို အယ်လ်ကွက်၊ အယ်လ်အာရာဘီကဲ့သို့သော သတင်းစာများ ၏ အကူအညီဖြင့် မေးမြန်းတွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော့်ကို ကူညီသောသူများ အားလည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို ကူညီ၍ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူများ ရှိသလို အထူးသဖြင့် အချက်အလက်များ ကို ရှာဖွေပေးသော သုတေသနလုပ်ပေးသော ပေါလ် ခရုရှန်၊ ဆန်ဒီလေးနှင့် ဂျိန်းမိခ်တို့ ၃ ဦးအား အထူး ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်-အယ်လ်ကေးဒါးတို့နှင့် ဆက်စပ်ပက်သက်မှု

ဆေယက်အယ်လ်အဒဲလ်

၂၀၀၂ ခုနှစ်အထိ အယ်လ်ကေးဒါး၏ စစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခင် အီဂျစ်အထူးတပ်ဖွဲ့မှ အရာရှိ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ ၌ ဆိုဗီယက်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်တို့၏ တိုက်ပွဲတွင် အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်တို့ဘက်မှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တို့ ထိုးစစ်ဆင်ပြီးနောက် အီရန်သို့ ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလက ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၏ မြို့တော် ရီးယက်၌ အယ်လ်ကေးဒါးတို့က တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် နောက်ကွယ်က စီစဉ်သူအဖြစ် သံသယ ဝင်ခံရလေသည်။

အဗ္ဗူလာအနတ်စ်

နာမည်ရင်းကိုသုံးခဲ့သော သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့နာမည်ရင်းမှာ ဘူဒီးဂျီးမားဘူနီအာ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားလူမျိုး ဖြစ်ပြီး ၁၉၅၈ ခုနှစ်က မွေးဖွားကာ ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက်၍ မွတ်ဆလင်တရားဟောဆရာဖြစ်အောင် ကြိုးစားသင်ကြားပြီးနောက် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ပါကစ္စတန်သို့ ထွက်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် စစ်ပွဲအတွက် ရန်ပုံငွေကောက်ခံခြင်းများ ကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သူသည် အဗ္ဗူလာအနတ်စ်နှင့် အိုစမာဘင်လာဒင်တို့ကို ၈၀ ခုနှစ်များ က အများကြီး ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် အဗ္ဗူလာအနတ်စ်၏ သမီးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

မိုဟာမက်အတက်စ်

(အများ က သူ့ကို အဘူဟက်စ် ဟုလည်း သိကြသည်)

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ဒုတိယ စစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ (၁၉၉၆-၂၀၀၁) သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးကို စတင်ထူထောင်ခဲ့သူများ တွင် ပါဝင်ခဲ့သူလည်း

ဖြစ်သည်။ ယခင်က အီဂျစ်ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ရဲအရာရှိတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက်
အီဂျစ်အစ္စလာမ်မစ်ဂျီဟတ်အဖွဲ့နှင့် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။ သူ့သမီးသည် ဘင်လာဒင်၏
သားဖြစ်သူ မိုဟာမက်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလက အာဖဂန်ကို
အမေရိကန်တို့ လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်ခဲ့ချိန်တွင် ကျဆုံးသွားခဲ့သည်။

မိုဟာမက်အက်တာ

အီဂျစ်လူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဂျမနီနိုင်ငံ ဟမ်းဘတ်တွင်
ပညာသင်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် လေယာဉ်ပြန်ပေးဆွဲမှု
ကြီးတွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အဒဲလ်ဘာရီအက်ဝန်

လန်ဒန်တွင် အခြေစိုက်၍ ထုတ်ဝေခဲ့သော အာရပ်ဘာသာသတင်းစာ
အယ်လံကွဒ်အယ်လ်အာရာဘီ၏ အယ်ဒီတာ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက
အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်
ဖြစ်သည်။

ရိုတ်ဆယ်လ်မန်အယ်လ်တော်ဒါ

ဆော်ဒီလူမျိုး တရားဟောဆရာဖြစ်ကော အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ အား ၁၉၉၀
ပြည့်နှစ်က ဆော်ဒီဘုရင့်နိုင်ငံတွင်းသို့ ဆော်ဒီအစိုးရက ဝင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်ကို အမြဲဝေဖန်ခဲ့သူ
ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် သူ့အား ဆော်ဒီအစိုးရက ဖမ်းဆီးခဲ့သည့်အတွက် ဘင်လာဒင်က
ဆော်ဒီအစိုးရအား ဆန့်ကျင်စေခဲ့သည်။ အချက် ၂ ချက်တွင် ဤသို့ ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းမှာ
အချက်တစ်ချက်အဖြစ် ပါဝင်ပါသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဆော်ဒီအစိုးရက သူ့ကို ထောင်မှ
လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

အဗ္ဗူလာအက်ဇန်

၁၉၈၄ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ပက်ရှ်ဝါမြို့ ၌ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင်

အာရပ်အပျော်တပ်သားများ ပါဝင်တိုက်ခိုက်နိုင်ရန် စစ်သားစုဆောင်းရေးရုံးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ အနောက်ဘက်ကမ်းတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်က မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူသည် မွတ်ဆလင်ညီအစ်ကိုတော်များ အဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကိုရိုရို အယ်လ်ဂဟာတက္ကသိုလ်တွင် အစ္စလာမ်မစ်ဘာသာဖြင့် ဒေါက်တာဘွဲ့ရခဲ့သော ပါရဂူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ပက်ရှ်ဝါ၌ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရလေသည်။

ဟူတဖာအက်ဇန်

သူသည် အဗ္ဗူလာအက်ဇန်၏ သားဖြစ်သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်က အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး ၈၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းက အာဖဂန်သို့သွားပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့သူများ တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်ကတည်းက သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် သိက္ခာမရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။

အဘူယူဘဒါအယ်လ်ဘန်ရှီရီ

အီဂျစ်လူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ တည်ထောင်ခဲ့ကတည်းက ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ဆူဒန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ နောက် ကင်ညာနိုင်ငံ ဝီတိုရိယကန်အတွင်း ကူးတို့သင်္ဘောနှစ်မြှုပ်ရာတွင် ပါဝင်သွားခဲ့သည်။

ခါလက်ဘာတာဖီ

ဘင်လာဒင်နှင့် ကလေးဘဝကတည်းက ခင်မင်ခဲ့သော သူငယ်ချင်းဖြစ်သည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ဂျက်ဒါမြို့ ၌ မူရှာရီဖာမိသားစုနှင့်အတူ အိမ်ချင်းကပ်လျက် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။

နိုမန်ဘီနော့မန်

လစ်ဗျား အစ္စလာမ်မစ်တိုက်ခိုက်ရေး အုပ်စု၏ ရူရာကော်မတီဝင်ဟောင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သူ့အသက် ၂၂ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် နိုဘ်တိုက်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏ ။ အာဖဂန်ရှိ

အယ်လ်ဗာရွတ်စခန်းတွင် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ နွေရာသီတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ ထွက်ခွာပြီး ဆူဒန်နိုင်ငံ ခါဒွန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခု အောက်တိုဘာလအထိ ခါဒွန်တွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ လစ်ဗျား စစ်သွေးကြွများ ကို ခါဒွန်တွင် နေထိုင်ခွင့်မပေးဘဲ ဆူဒန်အစိုးရက နှိပ်ကွပ်လာချိန်မျှ လန်ဒန်သို့ ထွက်လာသူလည်း ဖြစ်သည်။

ဘာကာမိုဟာမက် ဘင်လာဒင်

ယခု ဘင်လာဒင်မိသားစု၏ လက်ရှိ အကြီးအကဲ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်အုပ်စု၏ လုပ်ငန်းများ ကို ဦးဆောင်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။

မိုဟာမက် ဘင်လာဒင်

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ဖခင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၀၈ ခုနှစ်က ဟာဒရာမောက်ရှိ ရူဘတ်ရွာလေးတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ထိုရွာလေးမှာ ယီမင်နိုင်ငံ၊ အရှေ့တောင်ဘက်ပြည်နယ်မှ ရွာဖြစ်ပါသည်။ အစပိုင်းက မိုဟာမက်သည် အိုးဖုတ်သမားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီးနောက် ၁၉၃၀ ခုနှစ်၌ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ ဂျက်ဒါမြို့ သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။ ကြိုး ပမ်းအားထုတ် လုပ်ကိုင်ရာမှ ဆော်ဒီဘင်လာဒင်အုပ်စုကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ထိပ်ဆုံးဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းကြီးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အသက် ၅၉ နှစ်သာ ရှိသေး၏ ။ မိန်းမများ သူ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ မိန်းမပေါင်း ၂၀ ကို လက်ထပ်ထားကာ သား ၂၅ ယောက်နှင့် သမီး ၂၉ ယောက် ရှိလေသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ရီးယက်မြို့ တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး အယ်လ်ကေးဒါ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ပါသည်။

ရမ်ဇီဘင်နယ်ရှစ်ဘ်

စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှု တွင် စီစဉ်သူတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြည်ဝင်ခွင့်ဗီဇာမရ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ် လှုပ်ရှားနေသူ ဖြစ်ပါသည်။

အက်ဆမ်ဒါရက်စ်

အီဂျစ် စစ်အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နောက် သူသည်

ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးသူတစ်ဦးဖြစ်လာပြီး ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ ၁ နှစ်ကျော်ခန့်

ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကာ ရုပ်ရှင်များ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ က အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂျမ္ဗလ်အယ်လ်ဖာဒယ်လ်

အစောပိုင်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်က

ရုံးတင်တရားစွဲသော ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်နစ္စတန် အမေရိကန် သံရုံးများ ကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ၄ ဦးအား သက်သေထွက်ဆိုခဲ့သူ သက်သေတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

မင်းသားကြီး တာကီအယ်လ်ဖိုက်ဇယ်လ်

ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးဌာန၏ အကြီးအကဲအဖြစ် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊

ဩဂုတ်လအထိ တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၀ နှစ်လယ်ပိုင်းက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊

အစ္စလာမ်မာဘတ်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲ၌

အာဖဂန်နစ္စတန်တပ်များ ကို အကူအညီပေးရေးအတွက် ဆော်ဒီက

ငွေကြေးကူညီထောက်ပံ့ရာတွင် တာဝန်ယူရသော အရေးပါသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၈

တွင် သူသည် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာကို ဘင်လာဒင်အား ဆော်ဒီနိုင်ငံကို

လွှဲပြောင်းပေးရန် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ဖိအားပေးသူ ဖြစ်သည်။

ခါလက်အယ်လ်ဖာဝက်

ဆော်ဒီလူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတွင် ဘင်လာဒင်၏ မီဒီယာကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝါဒဖြန့်ချိရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေသလို ပြုပြင်ရေးကော်မတီ၏ အကြံပေးအဖြစ်လည်း တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဘင်လာဒင်က နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အာဖဂန်ကရိ သံရုံးများ ကို ဗုံးခွဲမှု နှင့်ပတ်သက်ပြီး လန်ဒန်တွင် သူ့ကို ဖမ်းဆီးရန် မေတ္တာရပ်ခံသောကြောင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံက ဖမ်းဆီးခဲ့လေသည်။

ရိုဆရီဖူဒါ

အယ်လ်ဂျာဇီးရား ရုပ်မြင်သံကြားဌာန၏ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး သတင်းထောက်ချုပ် ဖြစ်သည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှု တွင် နောက်ကွယ်မှ စီစဉ်သူဖြစ်သော ဒါလက်ရှိတ်မိုဟာမက်နှင့် ရန်ဇီဘင်အယ်လ်ရှစ်ဘ်တို့ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နွေဦးက တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူရိုက်ကူးသော ‘စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက်၊ လမ်းကြောင်း’ The Road to September 11th မှတ်တမ်းတင်ကားကို စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် အယ်လ်ဂျာဇီးရားရုပ်သံဌာနက တစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့ပါသည်။

သရိုင်းယန်ဖိုင်ဗီးလ်ရှေလာ

ဘင်လာဒင်ကို အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေးသူ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဂျက်ဒါရို အယ်လ်သာကာကျောင်းတွင် ဘင်လာဒင် ကျောင်းနေစဉ်က ဆရာ ဖြစ်သည်။ အောက်စ်ဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ သူ့အသက် ၂၂ နှစ်အရွယ်၌ အယ်လ်သာကာရို အင်္ဂလိပ်စာဌာနက သူ့ကို ခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၄ မှ ၁၉၆၈ အထိ ထိုကျောင်းတွင် စာသင်ပေးခဲ့သည်။ ထိုကျောင်းတွင် သူစာသင်ပေးစဉ်တွင် ဘင်လာဒင်မိသားစုမှ လူငယ်အများ အပြားကိုလည်း သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ ဂျက်ဒါမြို့ တွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။

အလီယာဂါနင်မ်

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ဆီးရီးယားလူမျိုး အမေ ဖြစ်ပါသည်။ သူမတွင် ဘင်လာဒင်၏ အဖေဖြစ်သူ မိုဟာမက် ဘင်လာဒင်နှင့် သားတစ်ယောက် ရရှိသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသော အိုစမာဘင်လာဒင် ဖြစ်လေသည်။ ၉၀ ခုနှစ်များ အလယ်က သူမသည် သားနေထိုင်ရာ ဆူဒန်သို့ အကြိမ်များ စွာ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ သားဖြစ်သူအား ဆော်ဒီသို့ ပြန်လာရန် အကြိမ်ကြိမ်ဖျောင်းဖျခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က အာဖဂန်တွင် ပြုလုပ်သော ဘင်လာဒင်၏ သား မိုဟာမက်၏ မင်္ဂလာဆောင်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ သူမသည် ဆော်ဒီနိုင်ငံ ဂျက်ဒါတွင် နေထိုင်သည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်၏ အဖေ ကွယ်လွန်၍ အိမ်ထောင်အသစ်ထူရာတွင် သား ၃ ယောက်၊ သမီး ၁ ယောက်ထွန်းကားခဲ့သည်။ သူမ၏ နောက်အိမ်ထောင်မှာ မိုဟာမက်ဘင်ရုံးမာအယ်လ်အက်တတ် ဖြစ်သည်။

ဂျာလာလူဒင်ဟက်ကာနီ

ပက်ရှ်တွန်း အာဖဂန်ဘုရင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူသည် မူလာအိုမာနှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အဓိကအကျဆုံး မဟာမိတ်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၉၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းတွင် သူ့တပ်ဖွဲ့များ တည်ရှိသော ခိုက်တွင် ဘင်လာဒင်၏ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များ ကို တည်ဆောက်ခွင့်ပေးထားသူ ဖြစ်သည်။ ခိုက်ဒေသမှာ အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်းတွင် ရှိပါသည်။ တာလီဘန်တို့နှင့် ပူးပေါင်းပြီး သူက လူမျိုး စုဆိုင်ရာဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ တာလီဘန်တို့၏ စစ်ဆင်ရေးများ တွင် ရှေ့တန်းတပ်မှူး အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ရိုတ်ဆာဇာ ဟာဝါလီ

ဆော်ဒီတရားဟောဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆော်ဒီအစိုးရကို အပြင်းအထန် ဝေဖန်လေ့ရှိသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်က ဆော်ဒီဘုရင်နိုင်ငံအတွင်း အမေရိကန်များ အား စစ်စခန်းချခွင့်ပြုခဲ့သည့် ဆော်ဒီအစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝေဖန်သူ ဖြစ်သည်။ သူက အာရပ်ကမ္ဘာတွင် ဘာသာရေးစစ်ပွဲများ ပြုလုပ်ရမည်ဟု အသံသွင်းထားသော အော်ဒီယိုတိတ်ခွေများ ကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အဖမ်းခံရသည်။ ၁၉၉၉ တွင် အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။

ဂူလိဘတ်ဒင်ဟတ်မက်ယာ

အာဖဂန်ပက်ရှ်တွန်း စစ်ဘုရင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် သူ့ကို အာဖဂန်ညွန့်ပေါင်း အစိုးရ၏ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ရန် ရှိသော်လည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်ကွန်မြူနစ်များ က အစိုးရအဖွဲ့ကို နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သူဝန်ကြီးချုပ် မဖြစ်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် သူက ကဘူးလ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကဘူးလ်ကို တာလီဘန်များ တိုက်ခိုက်သည့်အချိန်ထိ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောက် အီရန်သို့ ထွက်ပြေးသွား၏ ။ အီရန်မှနေ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များ ကို ကူညီပေးနေသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အာဖဂန်သို့ အမေရိကန်တို့ ဝင်တိုက်သောအခါ အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ စည်းရုံးရေးကအစ သူက ကူညီပေးလေသည်။

ဖာရက်အစ္စမေးလ်

အီဂျစ်လူမျိုး သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက အယ်လ်မူဆလီမွန် သတင်းစာတွင် အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းစာသည် မွတ်ဆလင် လူပျိုများကို အဓိကရေးသားသော သတင်းစာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ဂျက်ဒါးတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျမားအစ္စမေးလ်

အယ်လ်ဂျာဇီးရားရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်က သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၈၀ ခုနှစ်များ ကာလက သူသည် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့လေသည်။

အဘူလ်ဂျန်ဒဲလ်

နာမည်ရင်းမှာ နာဆာအာမက် နာဆာ အက်ဒါလာ အယ်လ်ဘာဟေရီ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်၌ ဘင်လာဒင်၏ သက်တောင်စောင့် အကြီးအကဲ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ ဂျက်ဒါးမြို့ တွင် ယီမင်မိဘများ မှ မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ တွင် ဆော်ဒီနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာပြီး

ဘော်စနီးယား ဆိုမားလီးယားနှင့် တာဂျစ်ကစွတန်တို့တွင် ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ဂျာလာလာဘတ်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်ရန် ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် သူ့ကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ဘင်လာဒင်၏ ပဉ္စမမြောက်မိန်းမဖြစ်သူ ယီမင်အမျိုး သမီး မဲလ်ဆာဒတ်နှင့် မင်္ဂလာဆောင်ရန်ကို သူက စီစဉ်ပေးခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ အာဖဂန်မှ ထွက်ခွာပြီး ယီမင်သို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

ဝီတာဂျူဗင်နယ်လ်

တစ်ကိုယ်တော်စစ်ပွဲ ဓာတ်ပုံဆရာဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဓာတ်ပုံရိုက်တတ်သော ဓာတ်ပုံဆရာတစ်ဦးလည်း ဖြစ်၏ ။ ၁၉၇၉ တွင် ဗြိတိသျှတပ်မတော်မှ ထွက်ခွာပြီးနောက် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ထွက်သွားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်စစ်ပွဲ သတင်းယူရန် သွားရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်က CNN နှင့် ဘင်လာဒင်တို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းနေစဉ်တွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ရုံးနိမ့်ပြီးနောက် ကဘူးလ်မြို့ သို့ ပထမဆုံးသွားခွင့်ရှိသော အနောက်နိုင်ငံသားတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဝါအယ်လ်ဂျူလေဒန်

၁၉၅၈ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ မက်ဒီနာတွင် မွေးဖွားခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်ကြားတွင် ဂျက်ဒါးဒ်ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံချိန်မှာ အီရိန်းနားတက္ကသိုလ်သို့ မတက်ရောက်မီ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အဗ္ဗူဇလာအက်ဇန် သွားရောက်ချိန်တွင် သူ့ကို သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ သူသည် ပါကစ္စတန်ရှိ ကမ္ဘာ့မွတ်ဆလင်အဖွဲ့ချုပ်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ အာဖဂန်ရှိ ဒုက္ခသည်များ ကို ဆော်ဒီကလှူဒါန်းသော ငွေကြေးအကူအညီများ အား ပေးကမ်းလုပ်ဆောင်နေသောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၄ တွင် အာဖဂန်မှ ထွက်ခွာပြီး ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ ပြန်လာသည်။

ဂျမလ်ခါလီဖာ

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁) ရက်တွင် မက်ဒီနာ၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဂျက်ဒါးရှိ အဗ္ဗူအဇစ် ဘုရင့်တက္ကသိုလ်၌ ဘင်လာဒင်နှင့် အတူတက်ရောက်စဉ်က အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၀ ခုနှစ်အတွင်း ဇီဝဗေဒဘာသာကို သင်ကြားခဲ့လေသည်။ ၁၉၈၆ တွင် ဘင်လာဒင်၏ ညီမဝမ်းကွဲတော်သူ ရှိတ်ခါနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်ရှိ ဆိုဗီယက်တို့ကို ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် ထွက်ခွာခဲ့လေသည်။ ပါကစ္စတန်သို့ သွားရောက်ပြီး ကမ္ဘာ့မွတ်ဆလင်အဖွဲ့ချုပ်၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့်သူ တွေ့ဆုံခဲ့သည့်နောက် ဆော်ဒီနိုင်ငံ ဂျက်ဒါးသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ နောက် အရှေ့တောင်အာရှတစ်ခွင် လှည့်လည်ခဲ့လေသည်။ နောက် အယ်လ်ကေးဒါး လက်အောက်ခံတပ်ဖွဲ့များ နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ငွေကြေးထောက်ပံ့ခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ခါလစ်ခါဝါဂျာ

၁၉၇၁ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်လေတပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်စစ်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တွင် တာဝန်ယူခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲတွင် ဝင်တိုက်ခဲ့ပြန်သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ရင်းနှီးသူဖြစ်ပြီး တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။

အယ်လ်ဟူစိန် ခပ်ချူတူး

မော်ရိုကို အယ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က အာဖဂန်ကမ်းခြေမှ များကို ရုံးတင်သောအခါ အမေရိကန် အစိုးရသက်သေ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အာဖဂန်နိုင်ငံများ ရှိ အမေရိကန်သံရုံး ၂ ခုကို ဖုံးခွဲခဲ့သောအမှု ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က သူသည် အာဖဂန်သို့ သွားရောက်ပြီး အယ်လ်ဖာရော့စခန်းတွင် စစ်သင်တန်းတက်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကင်ညာနိုင်ငံ ရီဗာဘီမြို့ ၌ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ရှေ့တန်းတိုက်ခိုက်ရေးသမားအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

အာမက်ရှာမားဆွတ်

ကဘူးလ်တက္ကသိုလ်မှ အင်ဂျင်နီယာကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်ပြီး

အာဖဂန်စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်မှ ဆိုဗီယက်အဖွဲ့ကို တိုက်ထုတ်ရာတွင် အဓိကကျသော စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်လာပါသည်။ သူ့ကို 'ပန်ဂျီရာဒြေသီကြီး' ဟုလည်း ခေါ်ကြပါသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် သူသည် အာဖဂန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာပါသည်။ ထိုအချိန်က အာဖဂန်သမ္မတမှာ ဘဟန် နူဒင် ရက်ဘာနီ ဖြစ်ပါသည်။ ရက်ဘာနီအစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျသွားသောအခါ တာလီဘန်တို့ ခေါင်းထောင်ထလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အာမက်မှာ မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်များ ၏ စစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ တာလီဘန်တို့ကို ဆန့်ကျင်သော အာဖဂန်လက်နက်ကိုင်တပ်မှာ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်နေ့တွင် ဘင်လာဒင်၏ အမိန့်ဖြင့် သူ့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။

ဗွန်မေလာ

Aဗီဇ သတင်းဌာန၏ သတင်းထောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အာဖဂန်တွင် Aဗီဇ သတင်းဌာန၏ ကိုယ်စား ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ Aဗီဇ တွင် အလုပ်မလုပ်ခင်က မေလာသည် နယူးယောက်မြို့ တော်ရဲဌာန၏ လက်ထောက်ရဲမင်းကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့လုံခြုံရေးကိစ္စများ ကို ကွပ်ကွဲရသူလည်း ဖြစ်လေသည်။

ဟာမစ်နီယာ

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် အူဆတ်ဟုခေါ်သော အူရဒူဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသည့် သတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ၃ ကြိမ်တိုင် တွေ့ဆုံခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် မတ်လက ဂျလာလာဘတ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလက ကန်ဒါဟာလေဆိပ်အနီးတွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့လေသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှု ကြီးအပြီး ဘင်လာဒင်နှင့်

တွေ့ဆုံခဲ့ပုံကို ပထမဆုံး လူသိရှင်ကြား ထုတ်လွှင့်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

အဘူဝါလစ်အယ်လမစ်စရီ

၁၉၇၉ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲသို့ အီဂျစ်မှ အီမီရိတ်သတင်းစာ၏ သတင်းထောက်အဖြစ် ပို့လိုက်သူ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ အာဖဂန်တွင် ရှိနေခဲ့ပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များ ထဲတွင် ဘင်လာဒင် စိတ်ချယုံကြည်သော ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် တာလီဘန်တို့၏ အာရပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော အယ်လ်အင်မာရာသတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာနှင့်လည်း ရင်းနှီးသည်။ တာလီဘန်တို့ ပြိုကွဲသွားသောအခါ သူက ‘အာရပ်အာဖဂန်တို့၏ သမိုင်း၊ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ အာရပ်တို့ ရောက်လာချိန်နှင့် ထွက်ခွာသွားချိန်’ ဆိုသောစာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် စူးစူးရှရှ ၈၀ ဖန်ထားမှု များ ပါဝင်လေသည်။

မလီမိုဟာမက်

အီဂျစ်၊ အမေရိကန်ကပြားဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းတွင် စစ်သင်တန်းများ ကို ပေးနေသော သင်တန်းမှူးချုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ဖွဲ့စည်းသော အီဂျစ်အစ္စလာမ်အဖွဲ့တွင် ပတ်သက်လာခဲ့သည်။ အီဂျစ်တပ်မတော်တွင် ဗိုလ်မှူး အဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ နောက် အမေရိကန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ ဖိုဒ်ဘရက်ရှိ အမေရိကန်တပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မြောက်ကာရိုလိုင်းနားတွင်ရှိသော ထိုစခန်း၌ ၁၉၈၆ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ အလယ်ပိုင်းနှင့် အစောပိုင်းတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များ ကို စစ်သင်တန်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အမေရိကန်တွင် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ရလေသည်။

ခါလက်ရှိတ်မိုဟာမက်

စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှု တွင် အဓိကကျသော စစ်ဆင်ရေးမှူး ဖြစ်သည်။ ပါကစ္စတန်လူမျိုး ဖြစ်ပြီး ကူဝိတ်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရသည်။ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး

ကျိဟတ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ တိုရာဘိုရာ၌ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် စတင်တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံစဉ်က စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှု ကို ရေးဆွဲခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ မတ်လက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် သူ့ကို ဖမ်းဆီးမိသည်။ ဗာဟစ်မော့ရှ်ဒတ် အာဖဂန်လူမျိုး ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ က ပက်ရှ်ဝါတွင် အစိုးရအမှု ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်၌ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံသူ ဖြစ်သည်။ တာလီဘန်တို့ မကျဆုံးခင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ တာလီဘန်နိုင်ငံရေးဌာနတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့လေသည်။

ဝါကီးလ်အာမက်မူကာဝါဘီးလ်

တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်၏ ။ တာလီဘန်အဖွဲ့တွင် ပျော့ပျောင်းသော လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်က ကန်ဒါဟာ အမေရိကန်လေတပ်စစ်စခန်းတွင် လက်နက်ချခဲ့သည်။

မူဟာမိုဟာမက် အိုမာ

၁၉၉၆၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အတွင်း အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ပြည်သူလူထုက ရွေးချယ်တင်မြှောက်မထားသော အစိုးရအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၌ မွေးဖွား၏ ။ အာဖဂန်နိုင်ငံသို့ ဆိုဗီယက်တို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်စဉ်က မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ နှင့်တူ မူဂျာဟစ်ဒင်များ ကို စည်းရုံးကာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပက်ရှ်တွန်းလူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ထိုစစ်ပွဲ၌ မျက်စိတစ်လုံး ဆုံးရှုံးခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၄ က ကန်ဒါဟာတွင် တာလီဘန်လှုပ်ရှားမှု ကို စတင်ခဲ့လေသည်။ အာဖဂန်တောင်ပိုင်းရှိ ကန်ဒါဟာ၌ တာလီဘန်အဖွဲ့အစည်းကို စတင်တည်ထောင်ကာ ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အဘူကာဒါတာ

စစ်သွေးကြွ ဂျော်ဒန်တရားဟောဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က လန်ဒန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အဘူမိုဆက် အယ်လ်ကာဂါဝီ၏

ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကာဂါဝီမှာ အီရတ်ရှိ
ကြောက်စရာအကောင်းဆုံးသော သူပုန်အဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်သည်။

ရှိတ် အိုမာ အက်ဒဲလ်ရာမန်

သူ့ကို 'မျက်မမြင်ရှိတ်' ဟုလည်း လူသိများ သည်။ အီဂျစ်လူမျိုး
တရားဟောဆရာဖြစ်၍ အီဂျစ်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ ၂ ခု၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်လည်း
ဖြစ်ပါသည်။ ဂမ်မာ အစ္စလာမ်မီးယားအဖွဲ့၏ ဂျီဟတ်ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲရန်
လှုံ့ဆော်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ပြစ်မှု ကျူး လွန်ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့်
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ နယူးယောက်ရှိ အဓိက ပစ်မှတ်များ ကို တိုက်ခိုက်ရန် သူက
အကြံပေးခဲ့လေသည်။

အဘူအယ်လ်ရီဒါ

၁၉၆၁ ခုနှစ်၌ ဆီးရီးယားတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးကို
စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် တရားရုံးမှတ်တမ်းများ အရ ၉၀
ခုနှစ်များ က ဆူဒန်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် ယူရေနီယံပစ္စည်းများ
သာမက လယ်ထွန်စက်များ နှင့် မောင်းပြန်သေနတ်များ ကိုလည်း ဝယ်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

အိုစမာ ရက်ရှီဒီ

အီဂျစ်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော ဂါမာအယ်လ်အစ္စလာမ်မီးယား
အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အေမန်အယ်လ် ဇာဝီဟီရီနှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ ၏
အစောပိုင်းက အီဂျစ်ခေါင်းဆောင် အန်ဝါဆဒက်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှု နှင့် ပတ်သက်ပြီး
သံသယရှိကာ ထောင်ချခံရသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပက်ရှီဝါသို့
ထောင်မှလွတ်မြောက်ပြီးနောက် သွားရောက်ခဲ့လေသည်။

အီဘရာဟမ် အယ်လ် ဆန်နဆီ

ဟာဆန် အယ်လ် တူရာသီ၏ လက်ထောက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၉

အတွင်း ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့သူ ဆန်နီသည့် ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် ရှာရိယာ ဥပဒေ (မွတ်ဆလင်ဘာသာရေး ဥပဒေ) ဖြင့် အုပ်ချုပ်စေခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်ကဲ့သို့ အစ္စလာမ်မစ်စစ်သွေးကြွများ အား ဆူဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဘင်ဘာဒင်ဆူဒန်၌ ရှိစဉ် မကြာခဏ ဖိတ်ခေါ်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ဟက်ဆန် အက်ရက်ဘူအယ်လ်ဆူရေဟီ

ဆော်ဒီလူမျိုး ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၇ ခုနှစ်က ဘင်ဘာဒင်ရှိသော အာဖဂန်နစ္စတန်မှ မာဆာဒါစစ်သင်တန်းစခန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါနှင့် ပူးပေါင်းပတ်သက်ခြင်းမရှိဟု သူက ပြောဆိုသည်။ ဆူဒန်တွင် ဘင်လာဒင်ရှိစဉ်က ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် ဖမ်းဆီးထောင်ချခံရသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသောအခါ ထောင်မှလွတ်မြောက်လာ၏ ။

အဘူမူဆက် အယ်လ် ဆူရီ

နာမည်ရင်းမှာ မူစတာဖာ ဆက်မာရီယန်နာ ဖြစ်သည်။ ဆီးရီးယား ဘာသာရေးစစ်ပွဲ စစ်သွေးကြွတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး စစ်ပွဲကာလက အာဖဂန်သို့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ဘင်လာဒင်နှင့် သူ တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် စပိန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၅ တွင် လန်ဒန်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၇ တွင် CNN ရုပ်မြင်သံကြားဌာနနှင့် ဘင်လာဒင်တို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို စီစဉ်ပေးခဲ့လေသည်။

ဟာဆန် အယ်လ်တူရာသီ

ဆူဒန်အမျိုး သား အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးကို ထူထောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့က ၁၉၈၉ တွင် သမ္မတ အိုမာဘာရီးယား အာဏာရအောင် ကူညီခဲ့သောအဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဆူဒန်တွင် နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်လာသောအခါ ဘာရီးယား အာဏာလက်လွှတ်ခဲ့ရပြီး သူလည်း အကျယ်ချုပ်အဖမ်းခံရပြီးနောက် ထောင်ကျခံရလေသည်။

ရာဟီမူလာ ယူစွတ်ဇေ

ပါကစ္စတန်မှ ဝါရင့်သတင်းစာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်းက ဘင်လာဒင်နှင့် ၂ ကြိမ်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သလို တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာနှင့်လည်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

အာမက်ဇေဒန်:

ဆီးရီးယားတွင် မွေးဖွားခဲ့သော သတင်းစာဆရာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က ပက်ရှ်ဝါတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ ဘင်လာဒင်ဆူဒန်သို့ သွားရောက်ခဲ့ရာတွင်လည်း သူနှင့် အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ကဘူးလ်မြို့၌ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၌ ကန်ဒါဟာတွင် ကျင်းပသော အိုစမာသား မင်္ဂလာဆောင်သို့ သူ့ကို ဖိတ်ကြားခဲ့လေသည်။ ထိုမင်္ဂလာပွဲမှာ အိုစမာ၏ သား မိုဟာမက်နှင့် အဘူဟက်တို့၏ သမီး မင်္ဂလာဆောင် ဖြစ်ပါသည်။ သူက ထိုမင်္ဂလာပွဲကို ဗီဒီယိုရိုက်ကူးကာ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၌ အာရပ်ဘာသာနှင့် ရေးသားသော ဘင်လာဒင်ကို မျက်နှာဖုံးခွာချခြင်းစာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အဘူမူဆက် အယ်လ် ဇာဒါဝီ

ဂျော်ဒန်တွင် မွေးဖွားခဲ့သော အီရတ်သူပုန်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှစ၍ အီရတ် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှစ၍ အီရတ် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဒန်မှ ထွက်ခွာပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ခိုလှုံစစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ တွင် ဂျော်ဒန်သို့ ပြန်သွားပြီး အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဂျော်ဒန်လူမျိုး များ ကို သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ မှ ၁၉၉၉ အထိ ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့ရသည်။ ထောင်မှလွတ်သောအခါ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ထောက်ပံ့မှုကို ရရှိပြီးနောက် သူသည် အီရတ်စခန်းကို အီရန်နယ်စပ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ထိုစခန်းမှာ စစ်ရေးလေ့ကျင့်သောစခန်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ဒီဇင်ဘာတွင် အီရန်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ နောက် အီရတ်မြောက်ပိုင်း

ကာဒစ္စတန်သို့ ရှောင်ပြေးခဲ့သည်။

အေမန် အယ်လ် ဇာဝါဟီရီ

ဘင်လာဒင်၏ လက်ထောက် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။

အယ်လ်ကေးဒါးတွင် ဒုတိယခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူထားပြီး ပညာတတ်များ ကို အယ်ကေးဒါးထဲပါအောင် စည်းရုံးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၉) ရက်တွင် ကိုင်ရိုမြို့ ၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်များ တွင် အီဂျစ်၌ ဂျီဟတ်ကလပ်စည်းများ ကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် သူ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခု သမ္မတဆာဒက် လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် သူ့ကို မသင်္ကာမှု ဖြင့် ထောင်ချခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ တွင် ထောင်မှလွတ်ပြီးနောက် ဆော်ဒီသို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ နောက် ပက်ရှ်ဝါသို့ ရောက်ရှိကာ ဂျီဟတ်အဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့၏ ။ ၁၉၈၆ တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး သူ့ကို အားပေးခဲ့သည်။ အဗ္ဗူလာအက်ဇ်နှင့် မပတ်သက်ရန် သူ့ကို ဘင်လာဒင်က ပြောခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းတွင် ဆူဒန်သို့ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး သူ့အုပ်စုသည် အီဂျစ်စခန်းများ ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ကာ သူ၏ ဂျီဟတ်အုပ်စုသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်၌ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပေါင်းစည်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ သူ၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော ‘တမံတော်၏ အလံအောက်မှ သူရဲကောင်းများ’ ‘Knight Under the Prophet’s Banner’ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။

အယ်လ်မွန် တက်ဆာ ဇေယက်စ်

အီဂျစ်လူမျိုး ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကိုင်ရိုမှ အီဂျစ်တရားရုံးများ တွင် တရားစွဲခံနေရသော အစ္စလာမ့်မစ် အမှု တွဲ များ ကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဂမ်မာ အယ်လ် အစ္စလာမ့်မီးယား၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအုပ်စုသည် အီဂျစ်တွင် အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှု များ ကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းမှနေ ၁၉၉၇ အထိ လှုပ်ရှားခဲ့သောအဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ‘အယ်လ်ကေးဒါးသို့ သွားရာလမ်း’ စာအုပ်ကို သူက ရေးသားခဲ့၏ ထိုစာအုပ်သည် ဇာဝါဟီရီကို ဝေဖန်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ဇာဝါဟီရီနှင့်

သူသည် အန်ဝါဆာဒက် လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံကြရာ
အီဂျစ်အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြလေသည်။